

KĀ VISLABĀK PALĪDZĒT SEKSUĀLAJĀ VARDARBĪBĀ CIETUŠĀM BĒRNAM UN VIŅA ĢIMENEI

Laura Pirsko

PAREIZAIS PALĪDZĪBAS VEIDS

- × Īstermiņa, ilgtermiņa palīdzība
- × Terapeitiskā pieeja
- × Valsts, pašvaldības, nevalstiska vai privāta

TERAPEITISKAIS MĒRĶIS UN PASŪTĪJUMI

TERAPEITISKIE MĒRĶI

- × Procesēt traumu:
  - + PTSS
  - + Emociju kontrole
- × Samazināt bērna negatīvās emocionālās un uzvedības reakcijas, kas saistītas ar traumu:
  - + Internalizētie simptomi (depresija, trauksme utt)
  - + Eksternalizētie simptomi (agresīva, impulsīva uzvedība)
  - + Neatbilstošs sevis novērtējums
  - + Seksualizēta uzvedība
  - + Sociālās (attiecību) veidošanas problēmas
- × Atkārtotas traumatizācijas novēršana
  - + Riska situāciju atpazīšana un rīcība
  - + Riska uzvedības mazināšana

TERAPEITISKIE MĒRĶI

- ✘ Palīdzēt vecākiem tikt galā ar viņu emocionālajām reakcijām, kas saistītas ar traumu
  - + Dusmas
  - + Vainas izjūta
  - + Bezspēcība
- ✘ Palīdzēt vecākiem apgūt prasmes kā palīdzēt bērnam
  - + Audzināšanas prasmes

SEKSUĀLĀS VARDARBĪBAS PIEREDZES RADĪTIE IEROBEŽOJUMI

- × Vardarbības ilgums, biežums
- × Atkārtota seksuālās vardarbības pieredze
- × Bērna attiecību statuss ar vardarbības veicēju
- × Bērnam vai vecākam turpinās attiecības ar vardarbības veicēju
- × Pārlicība par bērna stāstītā patiesumu (vecāki, institūcijas, sabiedrība)
- × Bērna/ ģimenes izpratne par notikušo (zināšanas par seksuālo vardarbību un vecumam atbilstošo seksuālo uzvedību)
- × Kriminālprocesa stadija
- × Seksuālās vardarbības stigmatizācija
- × Kauna un vainas izjūtas pakāpe

PRAKTISKIE TERAPIJAS IEROBEŽOJUMI

- × Nepietiek materiālie resursi
- × Transporta problēmas
- × Komunikācijas problēmas (aizmirsti, pazaudēti kontakti)
- × Bērnu pieskatīšanas problēmas
- × Laika trūkums
- × Pārāk ilgs laiks līdz palīdzības saņemšanai
- × Aizmirtas sesijas, nav atgādinājumi

KLIENTA IEROBEŽOJUMI

- × Spēja pieņemt psiholoģisku palīdzību
- × Gatavība pārmaiņām
- × Spēja pieņemt metodi/tehniku
- × Klienta objektīvais psiholoģiskais (psihiskais) stāvoklis (GA, komorbiditāte...)
- × Izteiktas aizsardzības (noliegums, idealizācija, izvairīšanās...)

- × Nelabvēlīga ģimenes situācija (konflikti, vardarbība starp vecākiem, krīzes utt.)
- × Vecāku psihopatoloģija
- × Kultūrnosacītās īpatnības

TERAPIJAS IEROBEŽOJUMI

- × Terapeitiskās attiecības (alianse stiprums, pārneses...)
- × Dzimuma nesaderība

- × Psihologa teorētiskās zināšanas
- × Psihologa pieredze
- × Psihologam pieejamo metožu daudzveidība (elastība)

- × Psihologa uzvedība (direktivitātes pakāpe, atbalsts....)
- × Klienta marķēšana

- × Fiziskā vide

BĒRNI VĒLAS...

- × Psihologu, kas ir pieņemošs, nedirektīvs un nenosodošs
- × Humoru
- × Tiešu problēmu apspriešanu
- × Uzticamu un konfidenciālu atmosfēru
- × Uzklausīšanu
- × Nerunāt par vardarbības detaļām
- × Nopietnu attieksmi
- × Elastību procesā
- × Informāciju par terapijas plānu un progresu
- × Strādāt ar vienu psihologu

Paldies par uzmanību!

*Vienmēr ir iespējamās izmaiņas, bet vai mēs
esam reāli savās gaidās?*